

Inzet Scan omgevingskwaliteiten bij ruimtelijke plannen

Ondersteuningstraject duurzame gebiedsontwikkeling (DGO)

Onder de titel 'Duurzame Gebiedsontwikkeling' (DGO) werkt de provincie Utrecht aan een gezonde, prettige, veilige en duurzame leefomgeving. Onderdeel hiervan is de ondersteuning van gemeenten bij het structureel verankeren van leefomgevingskwaliteit en duurzaamheid bij ruimtelijke ontwikkelingen. De provincie zet hierbij digitale instrumenten in waarmee gemeenten praktische invulling kunnen geven aan het afwegingsproces rondom deze aspecten. De basisprincipes van het instrumentarium zijn vastgelegd in de provinciale 'Leidraad duurzame gebiedsontwikkeling'. 'Kwaliteitsprofielen' waarin voor verschillende gebiedstypen 'op maat' kwaliteitsambities zijn vastgelegd, vormen de kern van deze leidraad.

Voor de toepassing van de kwaliteitsprofielen bij concrete ontwikkelingslocaties worden in praktijk twee instrumenten ingezet:

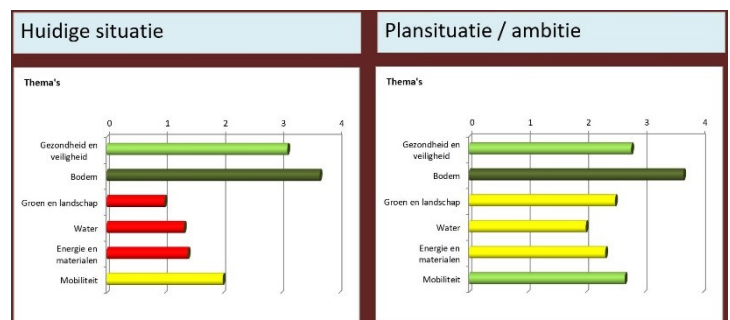
- De 'Scan omgevingskwaliteiten', waarmee aan het begin van een planproces een snelle analyse van de omgevingskwaliteit en duurzaamheid in een binnenstedelijk gebied kan worden gemaakt en mogelijke maatregelen kunnen worden geïnventariseerd. De scan levert input voor een dialoog met belanghebbenden over de optimale ontwikkeling van een gebied.
- De 'DGO Maptable', waarmee gedurende een planproces in een digitale 3D-omgeving de omgevingskwaliteit en duurzaamheid in een gebied kunnen worden geïnventariseerd en gevisualiseerd en vervolgens, door aanpassingen te doen aan het plan, worden geoptimaliseerd. De Maptable levert input voor een optimaal ruimtelijke ontwerp voor een gebied. ([Kijk hier](#) voor de factsheet over dit instrument.)

Voor beide instrumenten geldt dat zij het afwegingsproces dusdanig efficiënter maken, dat behalve het realiseren van meer kwaliteit ook de nodige tijdswinst wordt geboekt tijdens het planproces.

Ondersteuning ruimtelijke projecten met de 'Scan omgevingskwaliteiten'

De 'Scan Omgevingskwaliteiten' is bedoeld om u te ondersteunen bij het (her)ontwikkelen van binnenstedelijke gebieden met een goede leefomgevingskwaliteit en duurzaamheid in uw gemeente. Het instrument wordt bij voorkeur zo vroeg mogelijk in het planproces ingezet.

De scan brengt voor de thema's gezondheid & veiligheid, bodem, groen & landschap, water, energie & materialen en duurzame mobiliteit in beeld wat de huidige kwaliteit van een gebied of een plan is, waar deze kwaliteit door wordt beïnvloed en hoe deze kan worden verbeterd. De kwaliteiten worden hierbij gevisualiseerd met kleuren.

In de scan kunt u aangeven welk ambitieniveau wordt nagestreefd voor het gebied. Op deze manier ontstaat een gerichte dialoog over knelpunten, kansen en ambities voor de ontwikkeling van het gebied en de mogelijke maatregelen om deze ambities te realiseren. Daartoe bevat de scan een database met 126 voorbeeldmaatregelen.

Het resultaat van de scan kan input zijn voor een samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie en bij het plan betrokken partijen, om gezamenlijk tot realisatie van een optimale leefomgevingskwaliteit en duurzaamheid te komen, bijvoorbeeld in de vorm van een zgn. 'healthdeal'.

Doelgroep

Het is de bedoeling dat de scan gezamenlijk wordt ingevuld door de gemeentelijke medewerkers die vanuit hun vakinhoudelijke kennis betrokken zijn bij de betreffende ruimtelijke ontwikkeling, zoals projectleiders, planologen, stedenbouwkundigen, medewerkers milieu, duurzaamheid, water, groen en mobiliteit.

Sessies met de Scan Omgevingskwaliteiten

De scan is zodanig opgezet dat u deze samen met uw collega's zelfstandig kunt toepassen. Maar indien gewenst kan de provincie dit proces ondersteunen. In overleg wordt dan een gezamenlijke sessie met de scan voorbereid en uitgevoerd.

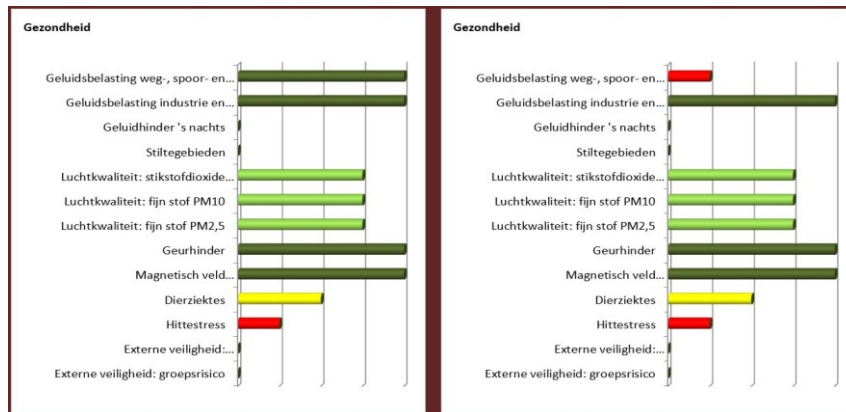
Het invullen van de scan

De scan bestaat uit een aantal Excel-werkbladen waarin voor de eerdergenoemde thema's kwaliteitsindicatoren zijn opgenomen. In de onderstaande afbeelding is een deel van het invulscherm weergegeven. Bij het doorlopen van de scan vult u voor alle indicatoren het 'kwaliteitsniveau huidige situatie' en, als er al een ontwerp of een ambitie ligt, het 'kwaliteitsniveau plansituatie / ambitie' in. Hierbij krijgt de betreffende cel een kleur: rood bij 'onvoldoende kwaliteit', geel bij 'minimale kwaliteit', lichtgroen bij 'basiskwaliteit' en dondergroen bij 'maximale kwaliteit'.

Energie en materialen

Milieuaspect	Kwaliteitsniveau huidige situatie	Kwaliteitsniveau plansituatie / ambitie	Informatie
☒ Energiegebruik nieuwbouw	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Gemiddeld EPC <0,2 ☐ Gemiddeld EPC 0,2-0,4 ☐ Gemiddeld EPC < 0,4 ☐ Gemiddeld EPC > 0,4 ☐ Onbekend 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Gemiddeld EPC <0,2 ☐ Gemiddeld EPC 0,2-0,4 ☒ Gemiddeld EPC = 0,4 ☐ Gemiddeld EPC > 0,4 ☐ Onbekend 	Masterplan, nota van uitgangspunten, stedenbouwkundig programma van eisen
☒ Energiegebruik bestaande bouw	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Gemiddeld energielabel A-A++ ☐ Gemiddeld energielabel C-B ☒ Gemiddeld energielabel D ☐ Gemiddeld energielabel E-G ☐ Onbekend 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Gemiddeld energielabel A-A++ ☐ Gemiddeld energielabel C-B ☐ Gemiddeld energielabel D ☐ Gemiddeld energielabel E-G ☐ Onbekend 	http://www.energielabelatlas.nl/
☒ Opwekking duurzame elektriciteit	<ul style="list-style-type: none"> ☐ >60% van elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt ☐ 20%-60% van elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt ☐ 10%-20% van elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt ☒ <10% van elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt ☐ Onbekend 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ >60% van elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt ☐ 20%-60% van elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt ☒ 10%-20% van elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt ☐ <10% van elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt ☐ Onbekend 	www.enervisa.nl
☒ Opwekking duurzame warmte	<ul style="list-style-type: none"> ☐ >20% van warmtevraag duurzaam opgewekt ☐ 10%-20% van warmtevraag duurzaam opgewekt ☒ 5%-10% van warmtevraag duurzaam opgewekt ☐ <5% van warmtevraag duurzaam opgewekt ☐ Onbekend 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ >20% van warmtevraag duurzaam opgewekt ☐ 10%-20% van warmtevraag duurzaam opgewekt ☒ 5%-10% van warmtevraag duurzaam opgewekt ☐ <5% van warmtevraag duurzaam opgewekt ☐ Onbekend 	www.enervisa.nl Provinciale kaart warmte-koude opslag: https://www.provincie-utrecht.nl/loket/kaarten/geo/energieopslag/#backlink
☒ Duurzame gebouwen	<ul style="list-style-type: none"> ☐ GPR Gebouw score 9-10 ☐ GPR Gebouw score 7-8 ☐ GPR Gebouw score 6 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ GPR Gebouw score 9-10 ☒ GPR Gebouw score 7-8 ☐ GPR Gebouw score 6 	Masterplan, nota van uitgangspunten, gemeentelijk beleid, stedenbouwkundig programma van

Na het invullen van de scan wordt automatisch het 'eindresultaat' in de vorm van staafdiagrammen weergegeven, zoals in de afbeelding hierna voor het thema gezondheid. Hierdoor ontstaat direct een goed beeld van de sterke en zwakke punten, als basis voor een kwaliteitsdiscussie.

Database verbetermaatregelen

In de scan zijn per indicator maatregelen genoemd waarmee de kwaliteit kan worden verbeterd. Door in de scan op de betreffende maatregel te klikken, wordt u doorverwezen naar de 'Database verbetermaatregelen' waarin voor 126 maatregelen een aparte factsheet (zie voorbeeld hiernaast) is opgenomen met aanvullende informatie.

Afschermdende bebouwing tegen geluidhinder

Gebiedstype(n)

- Centrum stedelijk
- Buiten centrum
- Kantoren en publieksintensieve voorzieningen

Betrokken partijen

- Gemeente
- Projectontwikkelaars
- Bij stationsgebieden: Prorail

Aaneengesloten bebouwing langs een weg of spoorweg kan fungeren als geluidscherm: het beschermt het achterliggende gebied tegen geluidshinder. Het gebouw zelf wordt uitgerust met een dove gevel, zodat het geluidsniveau binnen laag blijft. Vaak wordt gekozen voor minder geluidgevoelige functies als kantoren of showrooms, maar er zijn ook voorbeelden van woningbouw. Gesloten bouwblokken in een hofjesstructuur zorgen voor een rustig binnenterrein.

Milieu en Leefbaarheid

- Beter leefkwaliteit door een lagere geluidbelasting in het achterliggende gebied.
- In sommige gevallen ook afscherming tegen luchtverontreiniging.
- Efficiënt ruimtegebruik doordat het verdichting langs infrastructuurknooppunten mogelijk maakt.
- Voor kantoren en showrooms biedt het een zichtlocatie aan de snelweg.

Kosten en baten

- Kosten van aparte geluidmaatregelen worden vermeden (geluidswal, etc.)
- Meer ruimte voor ontwikkeling vastgoed.

Aspecten die verbeterd worden

- Geluidhinder weg- en spoorwegverkeer (27)
- Luchtkwaliteit (31, 32)
- Efficiënt ruimtegebruik (24)

Informatie over maatregel

- DCMR, Handreiking "Bouwen op geluidsbelaste locaties": <http://www.dcmr.nl/binaries/content/assets/bestanden/over-de-dcmr/publicaties/handreiking-bouwen-op-geluidsbelaste-locaties.pdf>

Aanvragen

Als u interesse heeft om de scan te gebruiken voor een ontwikkeling in uw gemeente, dan kunt u een e-mail sturen naar het secretariaat van de beleidsafdeling Leefomgeving: secretariaat.leefomgeving@provincie-utrecht.nl. U krijgt de scan dan kosteloos toegezonden.

Heeft u behoefte aan ondersteuning vanuit de provincie bij het invullen van de scan, dan kunt u dat aan het secretariaat doorgeven. Wij nemen dan zo spoedig mogelijk contact met u op.